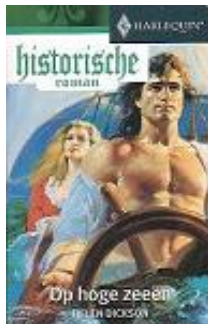

Dromen op papier

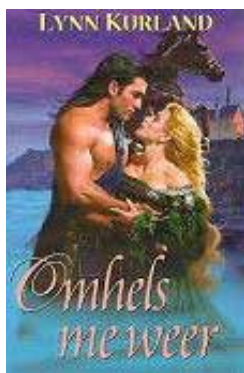
Onlangs werd opgemerkt dat het denigrerend moest zijn om jezelf pulpvertaler te noemen. Pulp is volgens de dikke Van Dale immers iets van waardeloze, kitscherige kwaliteit, banaal, afgestemd op een weinig kritisch publiek. En wie wil er nu iets vertalen wat waardeloos is?

Maar is pulp wel zo waardeloos? Is het kitsch? Is het banaal, en is het lezerspubliek inderdaad zo weinig kritisch?

Persoonlijk oordeel

De waarde van iets is afhankelijk van een persoonlijk oordeel. De een zal een boek met een titel als *Zinderend verlangen* geen enkele waarde toekennen, terwijl een ander een boek dat zo ingewikkeld in elkaar steekt dat velen er niet doorheen komen, bijvoorbeeld *De ontdekking van de hemel*, als waardeloos bestempelt. Het is zuiver persoonlijk, en ik wil daar dan ook verder niet op ingaan. Een ander criterium om de waarde van iets vast te stellen is of het geld opbrengt. Nou, aan pulp wordt goed verdiend.

Is pulp kitsch? Wat is kitsch? Volgens Van Dale: al wat niet echt van sentiment of niet werkelijk artistiek is, maar pretendeert het te zijn. Nou, sentimenten genoeg, maar artistiek? Nee. Hoewel de schrijfstijl soms zeer merkwaardig en origineel kan zijn.

Is pulp banaal? Weer kijken we even in Van Dale: alledaags, plat, afgezaagd. De verhalen van de

pulpromannetjes (we hebben het voor de duidelijkheid over de damesromannetjes die men in elke stationskiosk, vele tabakswinkels en supermarkten aantreft) zijn zeker niet alledaags qua inhoud. Het zijn dromen op papier. Plat? Misschien. In elk geval zijn de personages plat en nauwelijks uitgewerkt. Afgezaagd? Ja, ze volgen allemaal een bepaald stramien.

En is het publiek zo weinig kritisch? O nee, de uitgevers krijgen het op hun bordje als er spelfouten in staan, of grammaticale uitglijders. Of als een verhaal niet aan het vaste stramien beantwoordt.

Stramien

Waar bestaat dit stramien uit? Welnu, er is een heldin, er is een held, ze lopen elkaar tegen het lijf (vaak letterlijk) en dan begint het. Vaak hebben ze in het begin de pest aan elkaar, komen elkaar dan nader (zéér na), vervolgens ontstaat er een misverstand, ze gaan uit elkaar, maar door allerlei omstandigheden wordt het misverstand opgehelderd en leven ze nog lang en gelukkig. Althans, dat wordt gesuggereerd. Dit alles meestal in ongeveer honderdvijftig bladzijden verteld. In de twee keer zo dikke historische romans is ook plaats voor ontvoeringen, moord en doodslag, en over het algemeen meer intrige.

Globaal bestaan er twee soorten helden en heldinnen. Het bedeesde meisje, vaak uit een arm milieu, dat met open mond van verwondering opeens in weelde baadt dankzij de rijke, geslaagde held. De andere heldin is zelf rijk en geslaagd, maar dan is de held meestal de arme sloeber. Wel een romantische, bijvoorbeeld een Griekse visser. Die overigens in zijn schamele vissershutje veel heeft gelezen, zodat hij intellectueel niet voor de heldin onderdoet. In de historische romans is hier iets meer variatie in, waarschijnlijk omdat er meer ruimte is om van alles uit te leggen en de personages een iets uitgebreider voorgeschiedenis mee te geven.

Leerzaam

De lezer kan er zelfs nog iets van opsteken. Er wordt vaak gereisd, liefst naar romantische oorden, en over deze streken wordt het een en ander verteld. In de historische romans, die immers veel dikker zijn, krijgt de lezer allerlei historische feitjes voorgeschoteld over de periode waarin het verhaal zich afspeelt.

De boekjes hebben allemaal een romantische en erotische inslag. Al naar gelang in welke serie een verhaal is ondergebracht, vliegen de vonken er meer of minder van af. In de kuiste series

Boekvertalers

Over het vak, de vertaler, de wereld en het boek

<http://www.boekvertalers.nl>

---

worden geen lichaamsdelen genoemd, in de echt erotische, op het pornografische af, wordt daadwerkelijk gepenetreerd. Maar het belangrijkste zijn toch de blikken die held en heldin elkaar toewerpen, de toevallige aanrakingen. Het is de bedoeling dat de lezer kan wegdromen, want zoals al eerder gezegd, het zijn dromen op papier.

Als zo veel mensen, uit alle lagen van de bevolking, plezier beleven aan deze pulpboekjes, die hier in Nederland door een leger van vertalers worden ontsloten voor de Nederlandse lezer, zou ik niet willen stellen dat pulpvertalers waardeloos bezig zijn.

Bron afbeeldingen: Chasingdreams.nl